

Viite

Asia

Uusi metsälaki mennee Duuman toiseen käsittelyyn marraskuun puolivälissä

Asiasanat	VENÄJÄ, KESTÄVÄ METSÄTALOUS
Hoitaa UM	ITÄ-22
Hoitaa UE	MOS
Koordinoi	
Tiedoksi	EUR-13; GLO-01; GLO-02; GLO-54; ITÄ-01; ITÄ-02; ITÄ-23; ITÄ-24; ITÄ-25; KEO-12; KPO-05; KPO-06; KPO-07; OIK-33; POL-06; STU-00 EUE; KSL-05; MSK; PET; PIE; VAR KTM; MMM/MEO; SM/UO; SP/BOFIT; VM; VNK; YM; YM/ALO; YM/KVY

Uuden metsälain valmistelu on herättänyt suurta mielenkiintoa ja se on houkutellut yli 6000 kommenttia ja korjausehdotusta. Duuman huhtikuisen ensimmäisen käsittelyn jälkeen tekstiin on tehty jo yli 120 muutosta.

Metsälakiehdotuksen toinen käsittely on lykätty kesäkuulta syksyyn 2005. Korjauksien toivotaan olevan valmiita 15. lokakuuta mennessä, jonka jälkeen laki viedään toiseen käsittelyyn marraskuun puolivälissä.

Lakiuudistuksen myötä myös 30 - 70 asetus- ja ohjetason määräystä tulee uusittaviksi. Näiden kaikkien uudistaminen johtaa siihen, että lain joskus voimaantultua sen soveltamisessa on 1-3 vuoden siirtymäaika.

Lain toivotaan edelleen astuvan voimaan vuoden 2006 alusta.

Metsälain toinen käsittely lykätty syksyyn

Talouskehitysministeriön valmisteleva metsälakiuudistus läpäisi Duuman ensimmäisen käsittelyn toukokuussa 2005. Lakiehdotus on herättänyt paljon keskustelua ja vastustusta sekä kulissien takaista poliittista peliä. Duuma ja liittoneuvosto olivat kesäkuussa julkisesti eri linjoilla lain jatkokäsittelystä. Lopulta liittoneuvoston puhemies ja Pushkinon täydennyskoulutusinstituutin rehtori Anatoli Pavlovits kirjoittivan presidentti Putinille kirjeen, jossa suositeltiin lain viemistä toiseen käsittelyyn yksilöityjen muutosten ja korjausten jälkeen. Presidentti Putin allekirjoitti ko. kirjeen lähes sellaisenaan ja se julkaistiin Putinin kannanottona metsälakiprosessiin. Kirjeen seurauksena metsälain toinen käsittely lykättiin kesäkuusta syksyyn 2005.

Syys-lokakuussa Duumassa alettiin jälleen esittää uuden metsälakiehdotuksen hyllyttämistä vaativia puheenvuoroja ja lain valmisteluprosessin keskeyttämistä. Kesäkuun episodin perusteella liittoneuvostolla on kuitenkin selkeästi enemmän vaikutusvaltaa kuin Duumalla. Nykymuotoisella

lakiehdotuksella on liittoneuvoston, luonnonvaraministeriön, teollisuus- ja energiaministeriön, talouskehitysministeriön ja pääministerin tuki. Tällä hetkellä lakiesitys on talouskehitysministeriössä viimeisteltävänä ja eri ministeriöiden edustajien mukaan sen odotetaan läpäisevän toinen käsittely.

Kolmivuotisen valmistelunsa aikana lakiehdotus on herättänyt suurta mielenkiintoa ja se on generoinut yli 6000 kommenttia ja korjausehdotusta. Ensimmäisen käsittelyn läpäisseeseen tekstiin on tehty jo yli 120 muutosta. Korjatun lakitekstin toivotaan olevan valmis 15. lokakuuta mennessä, jonka jälkeen se voitaisiin viedä toiseen käsittelyyn marraskuun puolivälissä. Toisen käsittelyn jälkeen tekstiä yleensä vielä stilisoidaan ja tarkennetaan ennen lopullista hyväksymistä. Lain voimaantulopäivää ei ole julkisesti enää kommentoitu, mutta 1.1.2006 säilynee toistaiseksi tavoitteena.

Uusi metsälaki tukee Venäjän metsätalouden kehityskonseptin tavoitteita

Uusi kehitteillä oleva metsälaki tulee viemään lakitasolle Venäjän keskeisimmät metsätalouden tavoitteet, jotka on määritetty metsätalouden kehityskonseptissa, liittovaltio- sektoriohjelmissä sekä Metsäviraston toimintasäännössä seuraaviksi:

- puuttoman metsämaan metsitys
- metsien suojelu paloilta, hyönteisiltä ym. metsätuhoilta sekä laittomalta käytöltä
- tehokkaan metsätalouden sallivan toimintaympäristön luominen

Yllämainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi jo nykyiseen metsälakiin, olemassaoleviin asetuksiin ja ohjeisiin on tehty useita muutoksia, jotka ovat mm.:

- muuttaneet metsänkäyttöä koskevia menettelytapoihin ja järjestelyitä
- pannet uusiksi metsätalouden hallintoon ja budjetoinnin
- muuttaneet voimasuhteita ja velvollisuuksia federaation ja subjektien välillä

Peruslinjoiltaan metsälakiehdotus tukee Venäjällä toteutettua hallintoreformia ja vallan kolmijakoperiaatetta, jossa ministeriö valmistelee lainsäädännön, metsävirasto toimeenpanee sen ja prirodnadzor valvoo metsien käyttöä. Lain tarkoituksena on ulottaa hallintouudistus myös paikallistasolle, jossa nykyisin toimivan hallintoyksikön, leshozin, toimivalta on tarkoitus jakaa useamman organisaation kesken. Lain toisena tavoitteena on lisätä metsien käyttöä ja metsäinvestointeja suosimalla suuria metsänkäyttäjiä ja sallimalla näille enemmän vapauksia.

Lakiuudistuksen myötä myös 30 - 70 asetus- ja ohjetason määräystä tulee uusittaviksi. Näiden kaikkien uudistaminen johtaa siihen, että lain voimaantultua sen soveltamisessa on noin 1-3 vuoden siirtymäaika.

Keskustelun pääaiheet lakiuudistukseen liittyen

Eniten keskustelua ja kommentteja ovat herättäneet lain epämääräisyys metsien yksityisomistuksen suhteen. Nykymuodossa yksityisomistusta ei suoraan kielletä, muttei myöskään mainita suoraan mahdollisuutta yksityistämiseen. Tekstissä esiintyy maininta metsän omistajasta, joka voi olla joko fyysinen tai juridinen oikeushenkilö. Nykymuodossaan lain on tulkittu antavan myöhemmin mahdollisuuden metsien yksityistämiseen, kunhan vastaava lainsäädäntä maatalousmaa-analogian mukaisesti saadaan säädettyä. Lakitekstin on syytetty käsittelevän metsää (kauppa)tavarana eikä ekosysteeminä.

Toinen suuri kysymys on lakiehdotuksen perustuslaillisuus ja mm. kysymys kansalaisten pääsystä metsään ja oikeus polttopuun, marjojen ja seinien keräämiseen. Nykyisen lakiversion voi tulkita

kieltävän kansalaisten vapaan pääsyn metsään, joskin tämäkin on ilmaistu tulkinnanvaraisesti ja se saattaisi koskea esimerkiksi vain tonttien yhteydessä olevia metsäalueita.

Suomen ympäristöjärjestöt ovat lähettäneet presidentti Putinille kirjeen, jossa he esittävät huolensa Venäjän metsälain valmisteluprosessiin liittyen. Kirjeen mukaan kansalaisten kuuleminen on edelleen puutteellista, joskin valmistelussa on myönteisiäkin puolia. Eniten kirjeessä kritisoidaan valvontaan suunnitellun hallinnon alimitoitusta sekä 1-kategorian suojelumetsien epäselvää määrittelyä sekä kansalaisten metsään pääsyn rajoittamista.

Muita Venäjällä keskustelua herättäneitä aiheita ovat mm. kenen velvollisuus on uudistaa metsä, kuinka vuokraoikeudet myönnetään käytännössä, metsänhallinnon kaupallistuminen vs. leshozien velvollisuuksien jako sekä sen vaikutus maaseudun työllisyyteen. Lakia on syytetty myös metsien käsittelyn yksityiskohtaisten sääntöjen puutteesta. Verrattuna aikaisempien kuukausien keskusteluun, kesä-heinäkuussa uutena piirteenä on tullut mukaan hallituksen metsäpolitiikan puute ja sen aiheuttamat vaikeudet yhteisesti hyväksyttävän lakitekstin muotoilemisessa.

LIITTEET

-